

Sygn. akt II CSK 730/13

POSTANOWIENIE

Dnia 18 czerwca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jan Górowski

w sprawie z powództwa "A." [...] Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G.
przeciwko [...] O. [...] w S.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 18 czerwca 2014 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 12 czerwca 2013 r., sygn. akt I ACa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania jeżeli: w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398 § 1 k.p.c.).

Instytucja przedsądu, jak wynika z orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego, jest zgodna z normami konstytucyjnymi, a także z zaleceniami Rady Europy zezwalającymi na wprowadzenie środków eliminujących dostęp do sądu najwyższego szczebla. Skarga kasacyjna służy od prawomocnego orzeczenia, ma ograniczony zasięg, a jej podstawowym celem jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i twórczy wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa.

Wprawdzie skarżąca odwołała się do istotnego zagadnienia prawnego, wskazała na potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów oraz na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, niemniej nie występują te przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wykazania, że chodzi o wykładnię przepisów prawa, których treść i znaczenie nie zostały dostatecznie wyjaśnione w dotychczasowym orzecznictwie lub, że istnieje potrzeba zmiany ich dotychczasowej wykładni, podania na czym polegają wątpliwości związane z jego rozumieniem oraz przedstawienia argumentacji świadczącej, że wątpliwości te mają rzeczywisty i poważny charakter, nie należą do zwykłych wątpliwości, które wiążą się z procesem stosowania prawa. W przypadku, gdy w ramach stosowania tych przepisów powstały już w orzecznictwie sądów określone rozbieżności, skarżący powinien je przedstawić, jak też uzasadnić, że dokonanie wykładni jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 28 marca 2007 r., II CSK 84/07; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07; z dnia 13 czerwca

2008 r., III CSK 104/08; z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, niepubl.; z dnia 8 lipca 2009 r., I CSK 11/09, niepubl.).

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie wniesionej skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zawiera takiej argumentacji, w odniesieniu do tej przesłanki. W judykaturze już wyjaśniono, że odstąpienie od umowy na podstawie art. 491 k.c. musi być poprzedzone czynnościami szczegółowo określonymi w tym przepisie. W razie ich braku, oświadczenie to jest nieważne i nie wywołuje żadnych skutków prawnych. Przesłanką skutecznego odstąpienia od umowy wzajemnej na podstawie art. 491 § 1 k.c. jest zwłoka jednej ze stron w wykonaniu zobowiązania oraz bezskuteczny upływ dodatkowego terminu wyznaczonego przez kontrahenta umowy do wykonania zobowiązania z umowy wzajemnej. Wyznaczenie dodatkowego terminu nie jest konieczne tylko w wyjątkowych sytuacjach, określonych w art. 492 k.c. (por np. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2003 r., III CZP 61/03, OSNC 2004, nr 5, poz. 69 i wyroki Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 1999 r., II CKN 238/98, LEX nr 1212919).

Istotnym zagadnieniem prawnym w omawianym znaczeniu jest taki problem z zakresu wykładni lub stosowania prawa, który ma znaczenie precedensowe dla rozstrzygania podobnych spraw lub rozwoju jurysprudencji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2005 r., I CZ 183/04, niepublikowane). Powołanie się na istnienie takiego zagadnienia wymaga jego sformułowania oraz przedstawienia argumentacji jurydycznej uzasadniającej tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych na gruncie przytoczonych przepisów prawa, na tle których ono powstało. Poza tym, skarżący powinien wykazać, że zagadnienie to jest istotne dla rozpoznania lub rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 28 listopada 2003 r., II CK 324/03; z dnia 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05; z dnia 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, niepublikowane oraz z dnia 26 września 2005 r., II PK 98/05, OCNP 2006, nr 15 - 16, poz. 243).

Skarżąca wskazała, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne w zakresie określenia charakteru prawnego ugody zawartej na podstawie art. 917

k.c. Przepis ten stwierdza wyraźnie, że przez ugodę strony czynią sobie wzajemne ustępstwo w zakresie istniejącego między nimi stosunku prawnego w tym celu, aby uchylić niepewność co do roszczeń wynikających z tego stosunku lub zapewnić ich wykonanie albo by uchylić spór istniejący lub mogący powstać. Uгода ma na celu zapewnienie wykonania roszczeń wynikających z istniejącego między stronami stosunku prawnego albo uchylenia niepewności co do roszczeń. Do realizacji wspomnianego celu ugody dochodzi przez uchylenie elementu sporu lub niepewności tkwiącego w istniejącym stosunku prawnym. Uchylenie tego elementu oznacza, że strony pozbawiają się możliwości powoływania się później na prawdziwy stan rzeczy. Charakter prawny ugody został wyjaśniony w uchwale izbowej Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 1969 r., III PZP 43/69, OSNCP 1970, nr 2, poz. 40). Oczywiście treść ugody ma zasadnicze znaczenie dla określenia objętych nią roszczeń. Przedmiot zawartej przez strony ugody pozasądowej z dnia 21 kwietnia 2011 r. został prawidłowo przez Sąd *meriti* określony.

Zaskarżone skargą kasacyjną orzeczenie oczywiście narusza prawo, gdy jest niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami, albo zostało wydane w wyniku błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa, które jest w sposób pewny i niewątpliwy z góry widoczne dla prawnika, bez potrzeby głębszej analizy jurydycznej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2003 r., I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100).

Skarżąca podnosząc, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne przeoczyła, iż nie można z przesłanką określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. równocześnie podnosić, że w ramach naruszenia tych samych przepisów w sprawie pojawiło się istotne zagadnienie prawne. Jest to błąd logiczny, albowiem gdy wchodzi w rachubę zagadnienie prawne skarga kasacyjna nie może być oczywiście uzasadniona (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 marca 2008 r., V CSK 550/07, niepublikowane). Skarga kasacyjna nie jest oczywiście uzasadniona, albowiem zaskarżone orzeczenie nie narusza prawa we wskazanym wyżej znaczeniu.

Skarżąca przeoczyła ponadto, że zgodnie z art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalania faktów

i oceny dowodów, a Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia. Zatem o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej nie można wnioskować na podstawie zakwestionowania podstawy faktycznej rozstrzygnięcia. Tymczasem szereg argumentów powoływanych przez skarżącą w uzasadnieniu skargi kasacyjnej dotyczy sposobu dokonania przez Sąd ustaleń faktycznych na podstawie materiału dowodowego zebranego w sprawie. Z niewadliwie dokonanych ustaleń wynika, że skarżąca nie spełniła wymagania wynikającego z art. 491 § 1 k.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

[aw]